

ANY XIII.-BATALLADA 700

BARCELONA

2 DE NOVEMBRE DE 1882.

LA CAMPANA DE GRACIA.

4 cts.

NUMERO ESPECIAL

4 cts.

DIA DELS MORTS.

PRESIDENCIA

CONST. A
1869

Que numerados están
Los días que has de vivir....

LOS NOSTRES MORTS.

Fer qué avants de agafar la ploma de la sàtira, aquella ploma acerada que punxa y mortifica, quan no corre festiva y ajogassada; per qué no hem d' agafar avuy, diada dels que foren, la ploma suau, cuberta ab crespons negres que pera ser més dolsa ha estat un any en remull dintre de un vás tot plé de llàgrimas?

Nosaltres també tenim los nostres morts, allá en aquell siti de repòs, que únicament avuy s' anima, al trepitj de tants y tants que per costum ó per seguir la moda, quan no per veure ó ferse veure, hi acuden á bandadas tots los anys en semblant dia.

Perque si l' amistat es una religió, un periódich no es més que una família, y germans nostres eran y com á germans estimavam, als que un dia al costat nostre, ab la ploma ó l' llapis nos ajudaren á compartir las rudas y no sempre gratas tareas de la prempsa, animant las columnas ó las planas d' aquest periódich ab los rasgos del seu talent y del seu ingenio y donantli una existencia que l' s havia de sobreixure.

Per això avuy hém de adornar ab una corona de recorts la tomba dels nostres perduts companys Robert, Padró, Llaberia y Bartrina.

Pobre Robert! Arrastat al cultiu de las lletres per una afició invencible, quan encare era aqui á Espanya l' ofici d' escriure lo pitjor de tots, deixá l' obrador d' argenter ahont treballava y se'n aná á Madrid á estudiar, á escriure, á ferse un nom.

Sos primers passos duraren anys enters, y foren una trista epopeya de fam y de miseria, perque no basta valer, sino ferse valer, y en aquell temps los treballs intelectuals á duras penas tenian recompensa.

Quan se l' hi obriren las portas de la *Discusión* y su ploma ajogassada y xispejant fotografiava las sessions de Còrts en las inolvidables *Crónicas parlamentarias*, comensaren á coneixe á aquell català, que manejava com un mestre la llengua castellana, creant dintre del periodisme espanyol, un género que ja may més n' havia de desapareixe. Las musas de 'n Robert eran la gracia, l' oportunitat, la sal y l' intenció.

Apenas lo conequeren, l' admiraren.

Si de sa ploma ben tallada n' hagués volgut fer, com tants altres, un' arma á disposició dels poderosos: si hagués volgut imitar á tants escriptors y poetas qu' emplean lo seu ingenio en adular als poderosos, Robert hauria sigut rich y ocupat cárrechs elevats, rescabalantse de la miseria sufera en la seva juventut; pero Robert tenia un ideal, la democracia, y al seu servei consagrà sempre l' seu poderós talent.

Preferí la persecució á la grandesa, la conciencia al benestar.

Quebrantat de salut; pero sempre actiu, sempre laboriós, sempre á punt d' escriure un article ó de abocar un xorro de aquells inimitables comentaris, que feyan brillar lo somris als llavis del home més serio y preocupat, Robert se mantinguè consequent ab las seves ideas, practicantlas ab una serietat y ab una convicció, que may l' incitaren á adular á las multituds, com may tampoch havia adulat als poderosos.

Morí apenas havia triunfat la república.

Per cert que anava pels carrers, ab la mort pintada á la cara, caminant ab pena y cansantse á cada pas.

—Cóm se troba Robert? l' hi preguntá un amich.

—Molt mal. Me faig fastich á mi mateix. Quan vaig sol pèl carrer, se'm figura que m' accompanya un d' aquells tipos que us carregan y no sabéu com desempallegárvose'n.

Pobre Robert! Los seus restos descansan en un dels cementiris de Madrid. Temps endarrera havent expirat l' arrendament del ninxo, lo carinyo de alguns amichs evità que s' anessin á confondre en la fossa comú.

Aixis estima Espanya als fills que l' honran.

Tomás Padró, era, vostés ho saben, lo Robert del llapis.

Tenia facilitat, gracia, soltura, bons acudits y un ingenio inagotable.

No era elegant; pero en cambi era ferm y vigorós.

Si no fou lo primer que aquí á Barcelona cultivà la caricatura, fou en cambi qui la popularisà, donant vida segura á las publicacions en que colobrava.

La CAMPANA DE GRACIA l' hi déu la major part de la seva popularitat.

¡Oh! Quantas vegadas al repassar la nostra colació, se'ns apareix la imatge del hábil dibuixant que seguia la marxa dels successos polítichs y ab un sol rasgo las més de las vegadas los satirisava, y matava ab la punta del llapis personatges y fins institucions.

¡Quina propaganda més terrible la que pot fer lo dibuixant de caricaturas políticas com las de 'n Padró!

Fins los que no saben de llegir l' entenen. Ab un cop d' ull s' agafa tota l' intenció de l' imatge, y de vegadas un perfil es mes eloquent y diu més que un párrafo.

¡Y pensar que Padró improvisava totas las seves caricaturas! Naixian totes elles, pensament y forma, de un moment de inspiració, y las més de las vegadas eran fetas en presencia del editor que l' hi anava á recordar que l' temps era just ó del mosso de la litografia que l' hi anava á recullir la pedra, quan encare no se l' havia posada á la taula per omplirla.

Padró, leal amich y admirable artista, temperament joyós y cor nobilitissim, morí á la flor de l' edat de una rápida y terrible malaltia. Tot l' hi somreya quan lo vegerem arrebatat d' entre nosaltres per la mort implacable.

Poch temps després, Barcelona demostrava l' afeció que per ell sentia comprant dèu mil bitllets de la tombola organisada pels seus amichs, al objecte de reunir recursos á favor dels fill del malaguanyat artista.

Poch temps després de 'n Padró, moria Anton Llaberia, víctima de una afecció al cor.

Era Llaberia escriptor castís y periodista intencionadíssim.

Gran admirador dels nostres clàssichs, havia sapiut apropiarse aquell estil admirable, que fà dir al lector:—Això es castellà, això està ben escrit.

Al mateix temps aplicava aquestes qualitats á las lluytas diàries y ardents del periodisme militant.

Ningú olvidarà may la colecció de *Miniaturas* que publicà en la *Gaceta*, algunas de las quals merequeren los honors de la denuncia y la gloria de probar, primer que ningú, l' efectes de la llei de imprenta conservadora.

Cada una de aquestes *Miniaturas* era una ferida mortal á las primeras figures de la restauració.

A horas perdudes escribia versos, la major part dels quals s' han quedat inédits, á pesar de que valen molt.

En totes las poesias de Llaberia s' hi sent palpitar l' esperit modern.

Ne recordém una en que reivindica per Espanya la possessió de Gibraltar, que algun dia serà popular. Ho serà quan la nostra nació vulga ser lo que déu, borrant la taca de la dominació inglesa en una petita part del nostre territori.

No tenia encare trent' anys quan morí Llaberia, després de una malaltia llarga y penosíssima.

Lo clero l' hi negà la terra sagrada; pero l' amistat l' hi concedí l' sagrat del seu cor.

¡Ay! May olvidare l' rasgo de Anton Altadill, que trobantse malalt de mort, dugué una corona sobre la sepultura de Llaberia, allá en lo clos dels impenitents. En aquesta corona hi havia un llàs y en lo llàs aquesta inscripció:

«A ANTONIO LLABERIA, HASTA LUEGO! ANTONIO ALTADILL.»

¿Y què dirém del nostre Joaquim María Bartrina? ¿Qui no l' ha conegit? ¿Qui no l' admira?

Aquella originalitat tan portentosa, aquell afany de saber que 's trasllueix en totes las seves produccions y que 's manifestava en tots los seus actes, aquell amor á las idees modernes, qui pot haverlos olvidat?

Poeta inspirat, home científich de intuició maravillosa, escriptor original, orador fácil que quan donava una conferència cautivava ab la màgia de la seva paraula, conversador inimitable que ab admiració y pasme se l' sentia sempre, humorista de

lliciós y pensador profundo ¡ah! Bartrina era sens dupte lo millor, d' entre la juventut que puja, ansiosa de saber y de cultivar la literatura.

¡Oh! si al ménos haguès viscut alguns anys més per poder escriure solzament la meytat de lo que pensava!

Bartrina era la febra, era l' vértic de la imaginació creadora, combinantse ab la febra de l' enfermetat que desde fa molts anys venia consumintlo. D' ell pot dirse que la vida del esperit l' hi consumia l' existència.

Havia de morir jove: aquell cos débil no podia contenir la poderosa embestida d' aquell immens caudal de idees que á tot' hora bullian dintre de la seva ànima.

Encara recordo l' assombro que, després de mort, causà la lectura de algunes de las seves poesias, á un mestre tant eminent com Echegaray.

—¿Y aquí á Catalunya teníam un poeta de tant merít, y nosaltres no ho sabíam?

¡Ay després de mort!

¿Si serà veritat que sols la mort, es en aquest país lo principi de la vida?

Si Bartrina qu' era l' poeta del dupte, hagués pogut sentir paraules de consol, en los moments en que l' consol es ja impossible ¡quina poesia més amarga n' hauria fet, ell que tant bè feya vibrar la corda de l' amargura!

Avuy dia dels Morts no podem resistir á la tentació de reproduuir una de las poesias del pobre Bartrina, que sembla escrita expressament: es lo cant de l' eternitat, del no res. Se titula

MAY MES.

La humil pedreta que cau
de la volta de la nau
y en lo pols l' enfon son pés,
en la volta de la nau,
no hi tornará á estar may més...
¡may més!...

La gota d' aigua plorada
pels núvols que l' han guardada,
beguda per la flor es,
y 's núvols que l' han guardada
no la guardarán may més....
¡may més!...

Lo recort y l' anyoransa
de la que fou ma esperança,
l' atahut del que fou bres,
á ser bres ni a sé esperança
ja no hi tornaran may més....
¡may més!...

Aixis cantava Bartrina.

Pero en aquest terrible may més no hi va compresa lo recort d' ell, ni dels seus companys que avuy conmemorém.

Aquells viurán al ménos, mentres visquem nosaltres.

J. R. R.

LOS MORTS POLÍTICHES.

o ditxo ho diu:

«Tant hi va l' rey com lo papa—com aquell que no té capa.»

La mort es una operació física seguida de una operació química. Primer es una pèrdua de forças, després una transformació de la matèria. No se'n pert ni un àtom en lo gran laboratori de la naturalesa.

Tots los sers al morir se transforman, donant als nous sers vida y desarollo.

La transformació es eterna.

Aquest principi al lloc pot observar-se millor que al Campo-santo de la política espanyola.

Partits y homes públichs, inclusos aquells que 's dedicen á escutar-nos las butxacas, tots son morts.... transformats en vius.

Tots batallan pèl poder y tots moren y 's transforman: no n' hi ha cap, que arribi á cantar victòria, podent dir:—Jo soch lo mateix qu' era l' dia que vaig neixre.

No, al cel del pressupuest no s' hi arriba sinó després de morir al ménos una vegada. No obstant jo 'n coneix molts que cada setmana s' deixarien matar per arribarhi, y fins n' hi ha que no cuidantse de matarlos ningú, se suicidan.

O sinó passém revista.

**

Lo partit republicà era quan v' neixe impetuós, irreflexiu, radicalissim. Tenia principis y acceptava d' ells las conseqüències més extremades.

Res l' arredava: jove, plé de salut y de vigor, no creya en la mort perque se sentia ab forsas per viure eternament. De un salt volia fer tot lo camí. Las últimas conseqüències dels seus principis l' hi semblaven ser la perfecció, y per alcansarla no calculava distancies, ni veia obstacles de cap mena. Se figurava que 'l caminar cap á un fi tant hermós era anar massa poc a poc: correhi no era anar prou despressa encare, la qüestió era volar.

Pero iay! no tenia alas... y quan tractá de pendre 'l vol, morí.

Mori 'l tres de janer á mans del general Pavia, y com qu' encare que una mica aixelabrat, havia sigut honorat; y com que no havia comés maldats, sinó errors, al cap de poc temps ressuscitava.

Auvy es un partit reflexiu, mesurat, sensat: ahir era una criatura bulliciosa, avuy es un home formal, que sab esperar sense impaciència... y estigan segurs que no culira la fruita del arbre, fins que siga bén madura.

Las transformacions radicals ahont s' han fet principalment, es entre 'ls morts de la restauració.

No hi ha un partit, no hi ha un home entre 'ls elements de Sagunto que al ménos no duga tres ó quatre papeletes de defunció dintre de la cartera. Alguns hi tenen dugas ó tres patents de suïcidi.

Cánovas: després de lo de Manzanares morí per la llibertat y 's transformà per la conservaduria. Desde llavors ha mort tres ó quatre vegadas y s' ha transformat sempre. Quan lo de Sagunto, tot agonitzant, se reya de la calaverada de 'n Campos, y al endemà naixà á la nova vida y anava al bateig de la restauració y s' apoderava del sach dels confits. Quants cops no morrà encare, avants de morirse?

Romero Robledo: moria cridant «*Abajo los Borbones*» y ressuscitava primer ministre de D. Alfonso XII.

Sagasta: es l' home que ha mort més vegadas: ha sembrat de flors lo camí de D. Isabel II y després la ha destronada: ha servit á D. Amadeo y ha sigut ministre de la República: s' ha deixat desbarcar, per en Martinez Campos y ha pujat al poder en companyia de 'n Martinez Campos: ha proclamat la constitució de 1869 y està defensant la constitució de 1876. Los cuchs se l' han menjat una pila de vegadas; pero sempre l' hi han respectat lo tupé, y per governar, ab lo tupé 'n té prou.

Martinez Campos: Visqué ab en Cánovas sent condutor y ressuscitá ab en Sagasta y es fusiouista. Y això que políticament es un albat.

Duch de la Torre: A l' any 66 moria fusellant als sublevats de Sant Gil y al any 68 ressuscitava guanyant la batalla de Alcolea: al any 72 tornava á morir sent ministre de D. Amadeo y al any 74 tornava á ressucitar president de la República: a l' any 75 queya mort davant de la Restauració y actualment ressuscita per cargolar la bandera de la Revolució de Setembre al coll de 'n Sagasta, y estirar. Que Déu l' hi donga molts anys de vida y molt bon punyo.

Morts.—Moret.—Montero Ríos.—Echegaray, etc.: Morts per la monarquia quan puja la república; morts per la república quan puja la monarquia.

Y això successivament.

Ja ho veuen, la política es un cementiri. Desgraciadament no son los homes los que s' hi quedan enterrats, sino las esperances y las ilusions, las puras ilusions dels pobles; aquestes se transforman en desengany, desengany tan frets, tant enrajanats com los mateixos cadávers.

¡Ah! ¡Qué ha de costar l' infundirlos nova vida!

Pero hi ha un' altre mort encare que no pot transformarse, perque fins l' ayre atmosfèrich l' hi es contrari.

Aquest mort es lo partit carlista.

Los elements de la naturalesa social s' oposan á la sèva transformació, aquella antigua atmosfera saturada de fanatisme, carregada encare ab las emanacions de las fogueras inquisitorials y ab lo rapé de las comunitats religioses y ab lo baú de la sanch y ab las exhalacions del terror, s' ha desvanescut aventureada per las borrascas de la revolució y pél vent del progrès.

Y 'l cadáver del absolutisme no pot acabarse de descompondre, ni es possible que 's transformi en un altre ser individual. Es un munt de corrupció: s' ha transformat en cuchs.

P. K.

LAS TRIBULACIONES D' UN MORT.

BA 'l demati del dia 8 de Febrer de 1881. En aquells instants lo senyor Cánovas estava si cau no cau, y lo que son las casualitats! també estava si cau no cau lo senyor Manel.

Pero jey, hi ha caure y caure! Lo senyor Cánovas al caure no feya més que deixar de ser ministre, y 'l senyor Manel deixava de ser viu y se n' anava al cementiri: vol dir qu' estava moribundo.

¿Ho entenen tot això? Donchs, endavant.

—Malvinatje! deya 'l pobre senyor Manel, revoltantse pe 'l llit de mort; ara que 'ls mèus van á pujar, ara que 'n Sagasta empunyará las riendas del govern, ara que....

Lo m'alt va deixar anar un suspir, y mudant de tó, va prosseguir una mica més sossegat:

—Atabat siga Déu! ja que tant mateix m' haig de morir, puch estar ben content de haber casi presenciat la cayguda del monstre y 'l triunfo del gran Sagasta.

Perque han de sapiguer y entendre que pè 'l senyor Manel, constitucional de bona fe, en Sagasta era 'l tot, y pujant ell se creya que á Espanya aviat liigariam los gossos ab llagonissas.

Fent càlculs y suposicions sobre la crissis, intercalant-hi de tant en tant, alguna exclamació dolorosa, lo moribundo va allargar una bona estona, y en lo precis instant en que un company de glòries y fatigues entraia en 'l arcoba tot entusiasmant comunicant que 'n Sagasta era ja ministre, lo senyor Manel feya la darrera gonyota, y, llansant una rialleta de satisfacció, tancava 'ls ulls.

Era mort.

Era mort! Ja s' ha acabat tot, pensarán vostés.

Pues no es veritat: ara comensan las tragerias del pobre senyor Manel.

—Vostés no saben cóm s' arreglan las cosas del altre mon? No han sentit parlar may de la manera que las ànimases matan lo temps, de las excursions que fan pel mon del vius, de la policia y organisiació civil y militar d' ultratomba?

—No saben això? ¡Infelissos! Se coneix que no han sigut morts may.

Pero ja ho sabrán quan sigui l' hora: torném á la nostra narració.

Lo senyor Manel va ser transportat al cementiri: la sèva ànima va abandonar lo cos, y seguint los tràmits de costüm va ingressar en lo lloc corresponent.

La recepció va anar d' aquesta manera:

—Se pot entrar? va dir l' ànima del senyor Manel.

—Endavant, va respondre 'l jefe de la policia animesca.

—Aquí están los documents.

Examen consegüent de paperots.

—Vosté es constitucional, segons se desprén d' aquests despatxos....

—Si senyor, y per cert que volia demanarli un favor.

—Digui.

Acabo d' abandonar la terra en una ocasió en que 'l meu partit està pujant al poder, després d' una pila d' anys d' espera....

—Y qué?

—Que voldria que un dia 'm concedis llicència per anar á veure si las cosas d' Espanya van tant be com jo m' afiguro.

—Veurem si s' ho sabrá mereixe; pero l' hi adverteixo que 'ls difunts no més poden tornar á la terra un dia cada any, lo dia dels morts. Si 's porta bè, demàinho quan siga l' hora y l' hi donaré un pase.

Pensant en la sèva estimada Espanya y en lo seu adorat Sagasta, lo senyor Manel passava 'l temps contant los días que faltavan pera arribar al 2 de Novembre.

De tant en tant s' acostava á la porta per veure si podia escudriñar alguna cosa, ó pera dirigir, com qui no fa res, una que altra pregunta al porter.

Aquest probablement no devia ser gaire amich de sagastins: lo cas es que may contestava explicitament á las interpellacions del senyor Manel, y més de quatre vegadas l' hi responia ab alguna inconveniencia.

Tant y tant van fastidiar al porter las anadas y vinagues del pobre constitucional, que un dia va arribar a formalisar-se dihentli quatre pestes de 'n Sagasta.

—Dir mal de 'n Sagasta! De las paraules van passar á jas obras. Y qui diu obras diu cops de puny: lo senyor Manel, tocantli l' home del tupé, era una fiera.

La gresca va tenir testimonis y 'l jefe deseguida va enterarse'n.

—Està bé, va dir després d' haber sabatejat de ma la manera al senyor Manel: lo qu' es aquest any no 'l deixaré pas sortir.

—Un altre any d' esperar! Un any! tres cents xeixanta cinch dies!

—Ay! exc'amava de vegadas lo senyor Manel pensant en lo seu pais que cambiat ho trobare quan hi

vagi! ¡com déu estar tot! ¡quina transformació! ¡quina alegria!

Passa un mes, dos, tres.... onze, dotze. Lo senyor Manel, que havia observat una conducta irreprovable no 's va descuidar de solicitar lo suspirat pase.

—Tingui; va dir-li lo jefe de seguretat: serveix per un dia y prou.

—Mil gràcies! contestà 'l fervorós constitucional: me'n vaig á corre vintiquatre horas. Quan torni ja l' hi explicaré com marxa aquell tros de terra. Estiguí bo.

Als cinquanta minuts, d' haver traspassat la porta, lo senyor Manel ja tornava á casa.

—Qué l' hi havia succehit?

Lo desengany més gran que puga haver experimentat un' ànima constitucional. Venia suat, delirant ab una fatxa verdaderament cadavérica.

—Qué tè que torna tan aviat? va preguntarli 'l jefe recullint lo pase.

—Pobre de mi! Que fios ara havia estat en la creença de que 'l meu partit era al poder y no hi es, no senyor,... no hi es....

—Fugi, home! ¿Qui l' ha dit que no hi es? ¡No hi ha de ser!

—¡Ah, no senyor, no! Allò que 's deya 'l dia que vaig morir, á la quènta no va ser res: tot continua del mateix modo. Llavoras no hi havia libertat d' imprenta y ara tampoch; llavoras no hi havia sufragi universal y ara tampoch; llavoras feyan trampas en las eleccions y ara també, llavoras los carlistas y moderats eran bén rebuts per tot arréu y ara també, ¿qué més vol? Continúa la mateixa constitució; las mateixas lleys, la mateixa desorganisació, lo mateix desgavell, y 'l bon Balaguer, 'l incansable Balaguer, que tant valenta campanya feya llavoras contra la situació, continua fentla ab més ardor que mai.

—Y donchs en Sagasta ¿que s' ha fet?

—No l' he trobat en lloc. ¡Ah, quina desilusió! Ab aquella crisis de llavoras van enganyar al país. Lo senyor Cánovas continua governant, y pera fer més irrisoria la burla, s' ha deixat creix la barba y s' ha pentinat lo tupé, de manera que sembla en Sagasta....

Lo jefe de policia espiritual no va poguer contenir la rialla. Després va probar de treure al senyor Manel del seu error. ¡Treball inútil!

Lo pobre constitucional no podia abandonar la idea de que 'ls sagastins no han pujat encara al poder, y de qu' en Cánovas, ab la cara de 'n Sagasta, goberna avuy com avants los destinos de la nació espanyola.

Ab franquesa, gno es veritat que 'l bon senyor no vá del tot malament?

FANTASTICH.

FANTASÍA LÚGUBRE.

OM á la nit de Tots Sants. Lo cementiri està de festa per la diada del endemà.

Las fileras de ninxos, que cada any tenen un pis més, ab la claror de la lluna, produheixen un efecte fantástich.

Aquelles celles que cada una guarda tota una història de família, a la esblanqueïda llum del nostre satèlit, semblan los redolins del auca de la vida.

Son tres quarts de dotze. Tot reposa. Las llàntias y ciris que tota la tarda han iluminat las presentalles que las familiars portan als difunts y que de vegades son causa de les bromes dels visitants, ara estan totes apagadas. Lo vent que 'ls altres dies no té més acompanyament que 'l soroll de las fullas dels arbres plorangers, aquesta nit s' ha barrejat ab lo esbatech de las coronas al topar sobre las lápidas, com si fossen los picaportas de las escaletas.

En una de las illes interiors, y tant bon punt cauen les dotze, de un niuox que no té altre adorno que una senzilla làpida de marmol, surt lo cràneo y 'ls de-més correspondents ossos d' un esqueleto, que tot esfarit y mirant enllaire, ab las concavitats que avants eran la morada dels ulls, fixas en lo niuox del damunt y tot fent petar las mandíbulas, exclama:

—Ep, senyor difunt, ja estich fins al punt de daft, ab la sèva taleya, de embrutar la làpida cada dia quan torna á retro. Agafí 's allí ahont vulgui, mènos aquí que es á casa mèva.

—Qué esbalta! ¡que crida!

—Que si 'm torna á embrutar la làpida, me trech l' os de la cuixa y n' hi mesuro unes quantas á la espalda escampantli tots los ossets de la persona, que ja l' hi dono feyna per tornarlos á recullir.

—Uy uy quins fueros! Sembla un mort de panteon!

—Soch lo que 'm dona la gana ó més ben dit lo que volen los mèus hereus, que ab lo que 'ls vaig deixar me podian fer un cementiri per mi tot sol, 'lo té en-tés? y no vosté que està en un niuox de uns amichs, que si no haguessen sigut ells hauria anat á parar á la barreja. ¿Qué 's pensa que no ho sé? ¡Vegi la làpida que diu?

CEMENTIRI

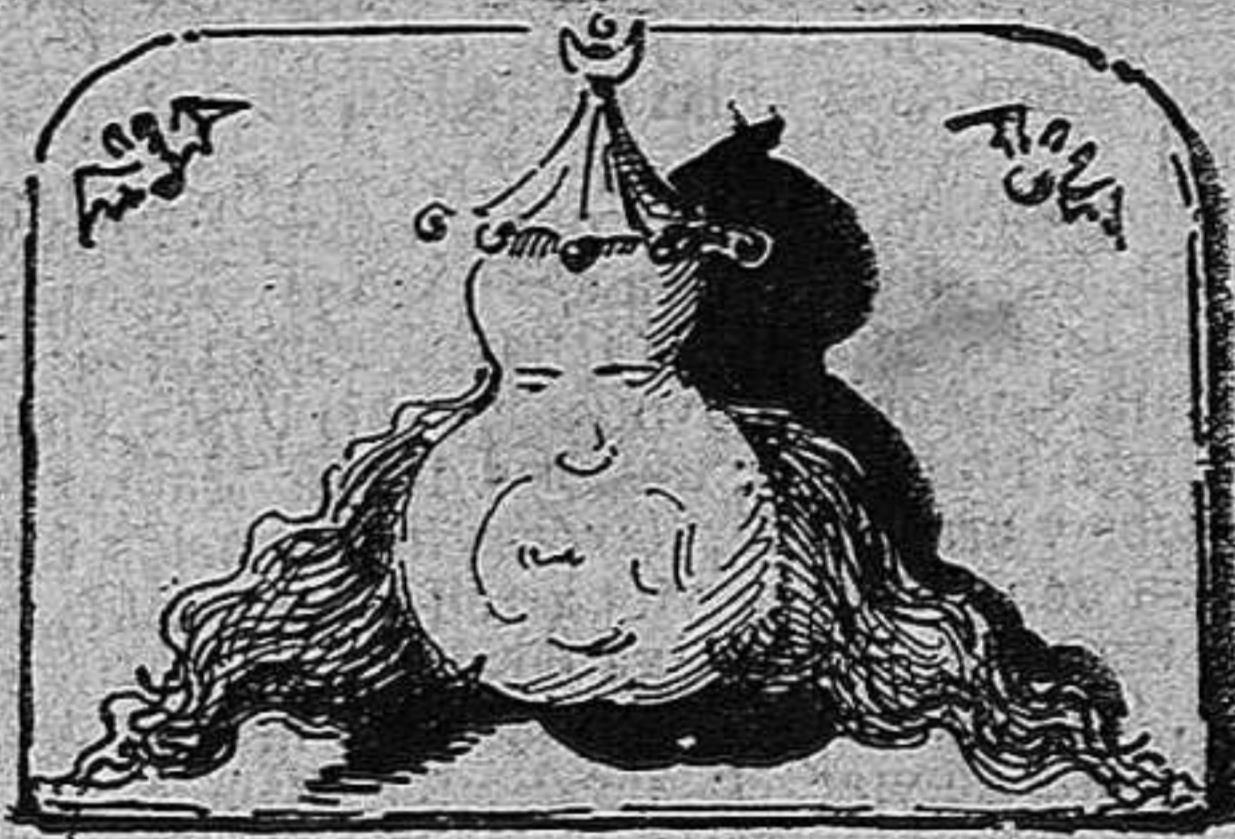
Ab una calma divina,
un ministre de marina
dintre aquest ninxo remuga.
Per desgracia ó bé per sort,
no's pot dir que siga mort;
però es igual: no's belluga.

¡Un general!—Un valent,
pensarà algú, y no es vritat:
may vá está en cap campament,
y morí senzillament
d'un tip de congre esqueixat.

Era un minis're d' edat,
duya un colossal mostatxo,
va deixá'l poble esquilat,
pobre, perdut y pelat....
¿No sabéu qui era, macatxo?

Tenia fama de noble,
liberal y decidit:
gosava de molt partit,
y era un semi-deu pe'l poble.
Entre bombo y campanillas
tot va anarse'n á rodá,
y ara d' ell no 'n queda ja
res més que unas grans patillas.

Aquest cinquanta anys passá
mamant, tots d'una seguida.
Era empleat, y en sa vida
no feu res més que mamá!
Tant y tant s'acostumá
á mamá de dia y nit,
que mentres aquí arrupit
lo seu cadavre's consum,
per no perdre la costum
s'entreté mamantse 'l dit.

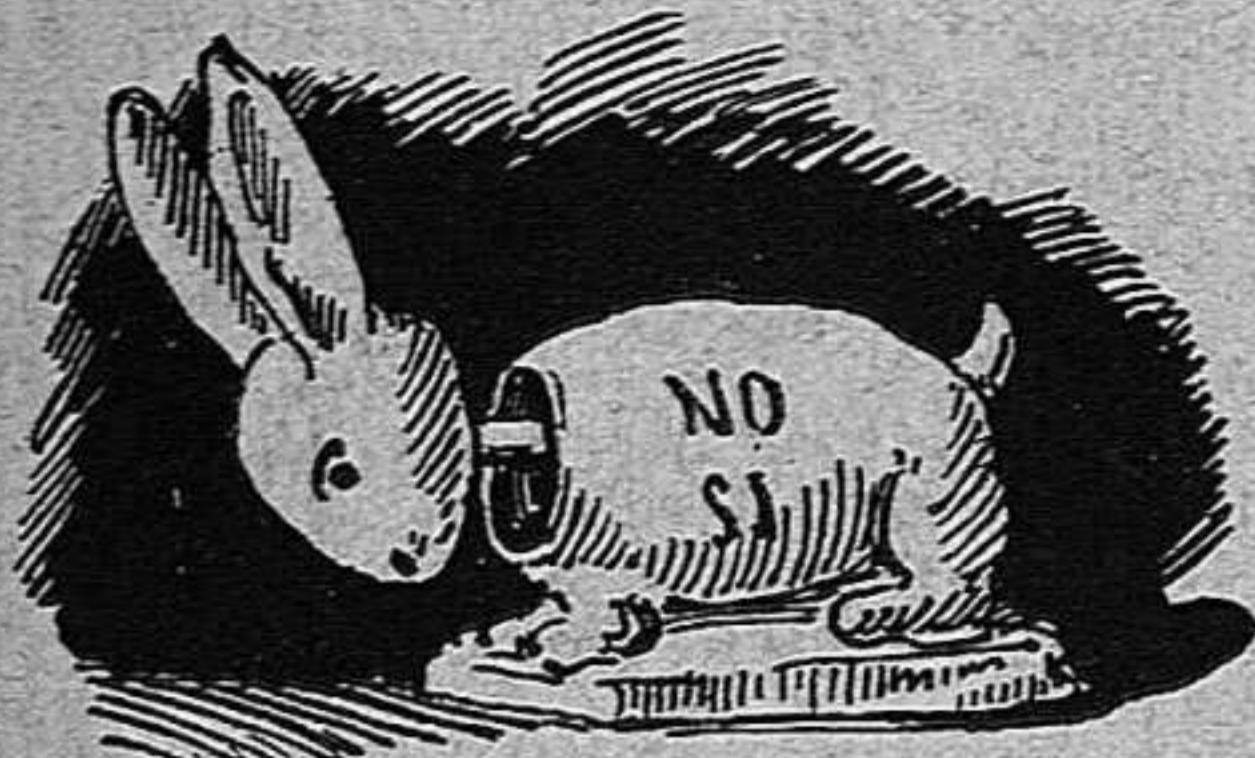

Atrevit en demasia
y orador infatigable,
aquest no passá ni un dia
sense fe al lloch hont podia
una arenga deplorable.
Deu mil ne feu, tot jugant,
de sa vida en lo transcurr
y morí encara parlant.
No s'hi aturin al davant
ó sino 'ls fará un discurs.

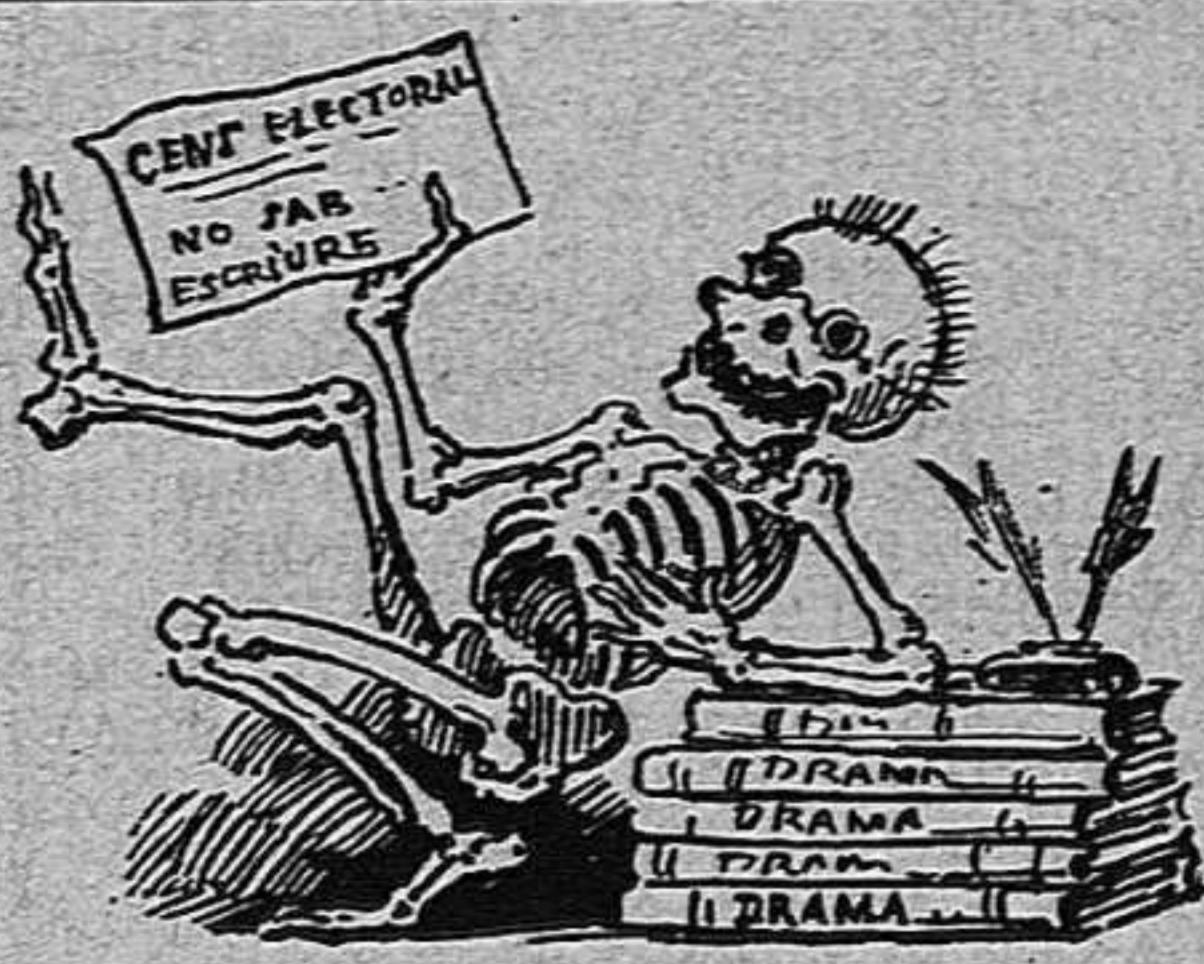

Lo carro pèl pedregal.

POLÍTICH

No preguntéu qui hi ha aquí,
perque sols 'us respondria
lacònicament *no y si*:
era un diputat mesquí
d'aquells de la majoria.

Aquí hi jeu un que va viure
escribint dràmas à cents,
y morí d' un tip de riure
al veure, segons lo cens,
que no sabia d' escriure.

Modelo de veleitat
fou lo cos que jeu aquí:
va començar sent earli
fentse més tart moderat.

Va ser radical després,
va tornar-se socialista,
va morir sent fusionista,
y ara..... ningú sab lo qu' es.

Reposa dintre aquest clot
un elector de per-riure
que jamay, mentres va viure,
va doná á ningú 'l seu vot.
Y desde que va expirar,
ivejin si ho poden entendre!
ab tot y sè un munt de cendra,
ha anat deu cops á votar.

¿Qui hi descansa aquí? Guaytéu
lo forat ab atenció:
hi ha un tipo com un punxó,
estripat de tot arreu.
Las botas no tenen sola,
las calzas son totes vellas,
la caixa es feta d' estelles....
basta: era un mestre d' escola.

¡Un ninxo vuyt, destapat!....
Pero no s' espantan, no,
que ja s' ocuparà aviat:
en Serrano l' ha comprat
per ficarhi á la fusió.

Tururut dotz' Loras.

«A la memoria de nuestro Pepito
muerto á la temprana niñez
de 2 meses.
E. P. D.»

y vosté 'm sembla que té més de dos mesos ab aquets
osso de bou que tregina.

—Bé, callí y no m' amohnini, que sinó, mentres aquesta nit serà á rodar ab lo senyor Mariano qu' es un altre bréto com vosté, l' hi omple 'l ninxo de sorra y quan tornará 's quedará al carré.

Apareix un mort vehi:

—Vamos senyors, tinguin calma.

—Hola, senyor Mariano.

—Bé que tenen?

—Que aquest difunt rellogat després que cada dia s' entiña pel meu local, encare m' insulta.

—Bueno deixincho corre, y vosté senyor Bruno vinguí que darém una volteta. Veig que tot está guarnit.

—Esperis una mica que ahir vaig perde una pessa del cos y 'm torno tarumba buscantla.

—¿Qu' es alguna cama?

—Ca, no; es l' os de la musica.

—Y deixa 'l estar, ¿qué per ventura vol fé una sereñata?

—Ca'li que ja 'l tinch. Au, aném. Comensi à baixar.

—Jo ja hi soch, ¿no sap qu' estich al segon pis?

—Jo estich al sisé y si no vaig ab cuidado corri perill de esmicolarme.

Ab un cruxit d' ossos pelats, varen arribar á terra y tot fent brasset comensaren á passejarse contemplant las presentalles que 'ls parents dels morts més afortunats los havian dut lo dia avants.

—Home, senyor Mariano. ¿Sab que penso?

—Digui.

—Que tota vegada que 'ls nostres heréus no 'ns portan res, podriam agafar alguna corona d' aquestas y penjarla al nostre ninxo. Aixís demá quan la gent vinga per aquí, no farém lo mal paper que cada any nos fan fer los que disfrutan de las nostres subidas.

—Bé; pero ¿y si algú 'ns véu? No sab que aquí hi ha persones que 'ns volen mal y que 'ns tenen tirria, perque hém sapigut espavilarlos per treure las lápidas y pasejarnos com uns senyors?

—Callí home y calculi una cosa: tots los que 'ns pugan veure, es senyal que s' enginyan com nosaltres, y aquests ja no 'ns poden voler mal, perque las ventajes que tenim nosaltres tenen ells.

—Y 'l seu vehi?

—Lo meu vehi ray. Si diu res, quan passi per davant del meu estanguillo, l' hi agafó l' os Bertran y 's queda coix per tota sa mort.

—Donchs, aném.

—Miri, miri jo vull aquesta que no porta cap inscripció. Aquest' altra serà per vosté.

—Home, ¿y si fessim alguna brometa, de canviarne de puesto?

—¡Bonal! Carat, ¿sab qu' es un plaga? Vosté 's devia morir de un tip de riure.

—Veig a n' aquest ninxo de don Fulano de Tal Presbitero, qué l' hi sembla si hi posessim aquella corona de allí que diu «Tus hijos».

L' altre mort vā haverse de aguantar las costellás per no desmontarse: tal era 'l tip de riure que vā ferse.

Y aixís varen anar combinant coronas ab ninjos, de tal manera que resultavan las barrejas més extravagants que 's poden arribá á figurar.

Per exemple en una lápida que deya

A la edad de 5 años y 3 meses

Has dejado sin consuelo

A tus pobrecitos padres

Y a las niñas del colegio.

varen posar' hi una corona que duya la següent inscripció:

«Tus nietos Braulio y Elvira no te olvidan..»

Si 'n van fer de gatzara!

Per últim aquell parell de plagues, tot xano xano y donantse 'l bras, per no caure á terra, tant es lo que reyan, varen arribar á la fossa comú, es á dir al siti destinat als federals. No volian que quedés res al seu lloc en tot lo cementiri.

Afortunadament, hi havia allí 'l bagul de un mort portat de fresh. Varen obrirlo, varen mirar-se'l una estona y riheren vā dir en Bruno:

—¿Qué sembla un mort aixís! Jo, francament, no 'ls deixaria entrar que no duguéssen los ossets bén escrutats.

Y 'l senyor Mariano, deya:

—Sembla que porta un cuixi de papers... ¡Diaris! ¡Notícias frescas!

Y de la capsela del difunt varen treure un manyo de papers, qu' en defecte de cuixi, posan alguns sota 'l cap dels morts, quan los fican á la caixa.

Y efectivament, eran diaris...

Fins hi havia la CAMPANA DE GRACIA. Hi havia además alguns Brusis y varios números del *Butlletí oficial* de primers del més passat.

Lo senyor Mariano y 'l senyor Bruno varen tancar lo bagul y asseyentshi al damunt á tall de banch, ab una cama sobre 'l altra, á la llum de la lluna, 's posaren á llegir.

Allí haurian vist quin modo de devorar la CAMPANA! En cambi 'l senyor Bruno mentres llegia 'l Brusi

comensava á pesar figas, de tal manera que ab los cops de cap que donava, lo craneo l' hi saltava de las espatllas, y se l' hi hauria fet micas sobre una llosa, á no ser amatentas á sostenerlo las mans del senyor Mariano.

—Y are ¿qué fas...

—Tens raho: aquest Brusi sempre sera 'l mateix... Al ménos á mi, quan era viu ja 'm feya dormir. Prenia 'l xocolate al llit, y ab lo Brusi á las mans m' hi girava del altre costat. A veure dom aquest altre diari.

Y agafà 'l *Butlletí oficial*: duya un suplement molt llarg tot plé de noms y de adresses de carrers.

—¡Las llistas electorals! exclamà 'l senyor Mariano.

—Bravol... A veure busca 'l meu nom: Bruno Feiu, carrer de Vigatans

—Encare hi ets... Tè... y jo també: jo també hi soch... Tenim vot... Anirém á votar...

—Jo quan era viu no hi havia anat mai; pero are sent mort, com que no tinch res més que fer...

En aquell moment cantava 'l gall: era 'l hora d' entornar 'n al ninxo.

Lo terrible fiscal de Sant Pere venia á trencar las ilusions electorals d' aquell parell d' esqueletos, que s' alsavan com moguts per una molla, y presurosamente se 'n tornavan al ninxo, sumament pesarosos, després d' haverne sortit tant alegres y riallers.

¡Oh! no ploréu, pobres difunts, que no faltarà algun escomбриaire fusionista ó algun cassa-gosos d' aquells del carretó, que quan arribi 'l dia de las eleccions, anirà á votar per vosaltres.

J. D. P.

EPITAFIS.

Aquí sota aquesta acàcia
que l' hi serveix de xiprer,
hi descansa un que vā ser
l' ídol de la aristocràcia.
¿Cóm vā arreglars' ho per serho?
¿Era eloquent lo seu llabi?
¿Era un gran home? Era un sabi?
No senyors: era un torero.

Jau aquí un pobre senyó,
de carota escarransida,
que vā malgastar la vida
tot resant en un recò.

Beatet y bon minyò,
fugint sempre del pecat,
á pesar de que afanyat
lo seu únic desitj era
no ser pres per calavera,
calavera s' ha tornat.

Séch com un estaquiro
en mitj d' aquest prat de molsa,
hi ha un bolsista bon janot,
que vā baixar dintre 'l sot
al veure baixar la Bolsa.

Moderadament posat,
sota moderada llosa,
ab moderació reposa
un infelís moderat.

Descansa aquí abandonada
la decencia electoral,
morta de una bofetada
que l' hi vā dar la llopada
pseudo-constitucional.

Aquí hi jau un tal Magí
que may se vā fica en ré,
que may vā fer ni vā dí,
y al últim se vā morí
sense sapiguer perqué.

Yace en este foradet
aguardando 'l últim juicio
uno que en su triste oficio
sufrió liuvia, sol y fred.

Como empleat fué muy com cal
guano cuatro créus de plata...
(La gramática 'l delata,
vaja: es un municipal.)

Aquí hi ha un tipo informal,
de mala pasta, estranyot,
ingrat, per dins madurot
y per fora liberal...

Estranyot!... De mala pasta!
Ingrat!... Y 'l seu nom no 's diu?
Sinó qu' en Sagasta es viu.
dirísa qu' es en Sagasta.

C. G.

A Arbucias hi ha hagut un *temblor de tierra*, segons conta un periódich.

Jo crech que mentres hi haja en Camacho al ministeri, la terra té motins per tremolar.

Bargossi no ha volgut corre ab un soldat català que vā desafiarlo. En cambi se 'n ha anat á Madrid per tornar á corre ab l' aragonés que á Zaragoza vā de rotrarlo.

Una frasse que s' atribueix al Sr. Arnús:

—¡Pobre Bargossi! D' segur que com a *corredor* no arribarà á guanyar mai ni la quarta part dels diners que jo hi guanyat á la Bolsa.

En Mayet, l' aeronauta que tant haviam admirat los barcelonins actualment se troba á Madrid cridant l' atenció dels habitants de la via dels òs.

En Mayet ha obrat molt santament.

Are no falta sino que ofereixi 'ls seus serveys y 's seu globo á la esquerra dinàstica.

Es l' única manera de pujar depressa.

La confecció especial del present número no 'ns ha permés la publicació de la nostra correspondència. La setmana entrant suplirem aquesta falta. Mentre tant dispensem las moltes persones que 'ns favoreixen ab las seves cartas.

Los martistes s' han reunit per decidir com s' ho arreglaran per passar desde la república á la monarquia, sense fer cap paper ridicul.

Un martista que té gana:—Senyors, me sembla á mi qu' es la cosa més senzilla del món: no haviam anat desde la monarquia á la república? Donchs nos entornem pél mateix camí, y en paus.

Echegaray, murmura la fabula de Iriarte:

Tantas idas y venidas
tantas vueltas y revueltas
quiero, amigo, que me digas
¿son de alguna utilidad?

Montero Rios:—¿Qué si son de utilitat? Jo ho crech borrange: més de quatre 'n veig aquí que serán ministres, y á mi mateix ja m' han ofert la presidència del Congrés.

Al sentir aquesta afirmació, en Martos estarrufa 'l nas. La presidència del Congrés es una poma que se la volia per ell.

—¿Qué té don Cristino? l' hi pregunta un progresista, d' aquests que progressan al revés, anantse'n de la república á la monarquia.

—Qui jo? Res: estava pensant que jo 'ls puch ajudar; pero ¿passarme? No senyors. Per are no puch... Vostés faran molt bé declarantse monárquichs... á mi deixinme estar, ey, per are, més tart veurém.

—Pero don Cristino y això?

—Es un cas de conciencia.

Echegaray recita un' altra fábula:

Micifuz y Zafiron
se comieron un capón

¿Y el asador? No señor
era caso de conciencia.

En Romero Giron, alsantse de la cadira.—A fé de Romero Giron, lo qu' es jo no 'm giro. Per lo tant estiguis bons.

Varios:—Y are: ¿ahont vā? Home, espéris una mica.

—No, dispénsinme: lo meu amich Alonso Martinez m' està esperant. Ell y jo estém fent la reforma del Còdich penal, y 'ls haig de dir que en lo nou Còdich al que sent republicà comet lo crim de passar-se á la monarquia. 'l condemné...

Tothom ab l' espant al rostre:—¿A qué?

—A déu anys de...

—¿De cadena?

—Cá, no senyors: á déu anys de pressupuesto.

Riatilla general. Crits de ¡Viva don Alfonso XIII! Cau lo teló.

LA VÉU DELS CORRESPONSALS.—A Ametlla de Tárrega, l' rector vā negarse á confessar y dar la comunió á un malalt que s' estava morint, si no feya cessió en favor de l' iglesia de uns bens comprats al govern y procedents de la desamortisió eclesiàstica.

Y 'l tal rector dugué aquest empenyo fins al extrém de anar á veure 'l malalt insistint en que havia de renunciar á dits bens, sense lo qual no 'l confessaria, deixantlo morir en pecat mortal. Lo rector de un poble vā tingüé de confessarlo: dos més varen extremaunciarlo; pero 'l rector de Ametlla sempre ferm ab la mateixa deria. Tot lo poble indignat assistí al enterro del difunt y 'l rector davant d' aquesta protesta, blanch com la cera, en lloc de resar remolejava, perque fins tingüé 'l valor de anar al enterro.

Vaja que á rectors aixís, haurien de tréure's de las rectorías y deixarlos al camí ral.

—A Breda hi ha una missió de jesuïtas: los rectors dels pobles vells hi portan los seus ràmats, y per cert que 'l rector de Arbucias capitanejava un coro de mignonas, dirigintlas ab un cirí á la mà á tall de batuta.

andalús de Sevilla ha mort á conseqüència de haverse menjat dotzenes de pebrots.
No devia ser fusionista aquest andalus.
Als fusionistas donéulots tants pebrots com vulgan y 'ls veurán sempre tant tranquil·s.

Nosaltres hém de donar les gracies als missionistas, per haver tingut la bona idea d' excomunicarnos. Això de moment ha fet que l' corresponsal nos demani un augment en los números que l' hi enviém cada setmana. Per lo tant, mil gracies Srs. missionistas: les excomuniions de vostés per la Campana, son com l' abono per les plantas: la fàbri creix.

LA FOSSA COMUN. CONFIDENCIAS D' UN QUE HI HABITA.

Deixéus de tonterías,
y pompas y vanitats;
deixéus de flors, y marmols
y ninxos historiats.

Rondéu tot lo cementiri,
regiréu punt per punt;
en lloc està un mort tant cómodo
com en la fossa comun.

Jo me'n rich d' aquests que deixan
mils duros al testament,
perque 'ls seus herèus los fassin
un panteon bén decent.

[Ah!] Si ells ho reflexionessin!
Si poguessin sospita
la vida trista y pesada
que arrossegua un mort allá!

¿Qué son aquelles osseras?
¿Qué son aquells panteons?
¿Qué son aquells munts de ninxos?
Caus, calabossos, presons.

Allí un mort es mort de veras,
allí no vén sol ni llum.
allí 's cansa d' aborrire,
allí de debò 's consum...

Si mira al voltant, sois troba
calaveras de parents...
la sogra, 'l nebot, la tia;
es dir, roscós permanents.

De tant en tant, sent que s' alsa
la gran Rosa que 'l cubreix,
y vén baixa un oncle ximple
ó un cunyat que l' aborreix.

Si un amich, ni una persona
de las que, viu, vén estimá....
familia y sempre familia:
tant retip que un hom n' està!

Aquí... ¡quina diferencial!
Aquí 's pot dir que tenim
la llibertat, la república:
som morts... y encara vivim.

La fossa comun! Pochs saben
lo tranquil, lo bè qu' està
lo mort que per sa fortuna
aqui dins pot ingressar.

Cada dia nous consòcios,
cada dia estadants nous;
ara de magres com lansas,
ara de grassos com bons.

Bèn ajegut, un escolta
las conversas dels vehins.
y sent gent de totas menas
y dels més remots confins.

Aquí dos amichs disputan
sobre qui es més llarg dels dos;
allí un mort-sastre tropessa
ab un parroquià morós.

Allà un fulano reclama
un brás que algú l' hi ha afanat;
acullá dos mouhen brega
sobre un peu que s' ha extraviat.

Per la dreta uns són taral-la
rhentse d' un mort francés:
per l' esquerra dugas mortas
s' esgarrapan pe l' promés.

[Ah!] Aquí un hom no té amichos
al endemà de Tots Sants,
ni 'l marejan ab coronas
ni ab visitas irritants.

No té 'l torment de la dóna,
ni 'l fil s' hi donan qué fer;
es dir que molts vegades
un fins se creu qu' es solter.

Sempre sent xivarri y gresca,
y si quan allarga 'l bras
troba alguna morta guapa...
¡no 'l dich jo si 'n vén de gras!

Pergue no 's vayan á creure
que 'ls morts siguin repulsius:
n' hi ha de lletjos, n' hi ha de guapos,
lo mateix que al mon dels vius.

N' hi ha que tenen una fatxa
y unas dents... ¡ay, quina pò!
y en canvi hi ha calaveras
que... vaja... que Déu n' hi dò...

Si nosaltres algun dia
nos volguéssim sublevar,
¿qu' podríam deturarnos?
¿qu' 'ns podria subjectar?

Mentre que ls pobres dels ninxos,
tant encauhats, tant estrets,
¿com podrían arreglars' ho
per rompre aquellas parets?

Quan sentiré la trompeta
del gran judici final,
no més ab dugas gambadas,
desseguida seré dalt.

Y 'ls infelissos que jenhen
dintre d' aquelles presons,
¿com podrán alsar la llosa
que tapa 'ls seus panteons?

[Ah, no, no!] Pobrets y alegres,
nosaltres estém més bè,
repostant aquí á la sombra

d' un desmay ó d' un xiprè.
No 'ns fallan notícies frescas,
perque 'ls morts que vén baixant,
cada dia 'ns comunican
lo que al mon està passant.
Sabém les cançons en boga
de las sarsuelas millors,
y més de quatre vegadas
sortim á fer d' electors.

Tots som iguals: tothom gosa
d' iguals drets é iguals devers;
no coneixem las maranyas
que mou l' interès pervers.

Y si algun incrèdul dubta
que Xauxa pugui existir,
que 'ns vingui á fer companyia:
la gran Xauxa 's troba aquí.

[Mortals divertits y alegres!
Mateu lo temps com poguéu,
aprofiteu bè las horas,
cantéu, saltéu y balléu.

No feu cas de la miseria,
ni de la contribució;
no penséu ab en Camacho,
ni 'ns cuydéu de la fusió.

Així passaréu la vida
una mica més com cal
de lo que solem passarla
los que corren per 'qui dalt.

Y si quan la mort us cridi
conservéu l' enteniment,
y voléu seguir la gresca
que en lo mon hén estat fent,
prenguéu lo consell que 'us dóna
aquest esquilat difunt,
y ordenéu que se 'us enterri
dintre la fossa comun.

C. GUMA.

TOCH DE MORTS.

CASA de un marmolista hi he llegit
aquest rétol.

«APROVECHAD LA OCASIÓN!»
«Sepulcros y lápidas mortuorias
de todos precios. Con motivo de ser
el día de difuntos, rebaja considerable.»

Un senyor que ha passat la vida fent economias, á
pesar de no tenir fills, al morir deixa tota la sèva for-
tuna—qu' es molt considerable—á un nebot, disposit
á viure com un princèp.

Per això si, per l' oncle que l' hi ha deixada, casi
res: una llosa al cementiri y una créu de ferro á sobre.

—Quina miseria! exclama la gent que acut aquest
dia al cementiri. Pense que 'l difunt ai mènos vén
deixarli dèu mil duros de renda!

Y 'ls amichs l' hi diuen:

—Vaja, que ets bén mesquí.
—Altot! respon l' herèu per disculparsse: això no es
mesquindat. Lo meu oncle que al cel siga era molt
econòmic, y estich segur quo si l' hi hagüés fet un
sepulcre massa rich, l' hi hauria donat un disgust.

L' epitafi que poso á continuació, pot llegirlo to-
thom qui vulga al cementiri de Barcelona:

Joseph Verneda 'm diguí
jo que sense mal ni danys,
passats setanta nou anys
alegre y trempat visqui.
Un menj... no diré quí
un sol dia 'm visitá
un vomitiu m' ordená:
jo vaig dir que no 'l volía,
ell digué que 'm curaría
y vaig morir l' endemà.

Un viudo entra á casa de un marmolista á contractar
una llosa per la sèva cara esposa.

Lo marmolista n' hi demana vint duros.

Lo viudo:
—Es cara. Mirí, si m' hi fá una rebaixa, seré parro-
quiá.

EPITAFIS.

Casi olvidada del mon
que sols qui s' fa veure mèdra
descansa aquí aquella pedra
del monument à Colon

Jau aquí son somni etern
y sens dupte lo cel logra
un que ja ha estat á l' infern
tenint cunyats, dona y sogra.

Descansa en lo ninxo aquest
la nova més caya d' Horta
y estich segur que fins morta
dèu fer á tothom l' ullat.

MISTER JHONSON.

Un que ha examinat las llistas electorals, troba que
deus 13,082 electors inserits més de la meitat son
morts y enterrats.

Enemic com es del govern, se 'n vén al cementiri á
fer la propaganda. No pot comprendre que 'ls morts
votin sempre en contra dels vins.

«Senyors difunts,» crida pujant á un ninxo vuit de
útim pis que l' hi serveix de tribuna

En aquest moment començan á sortir caps per tot
arréu: cauen los embans y las lāpidas dels ninxos, s'
aisan las llosas dels sepulcres, regua pel cementiri una
animació extraordinaria.

Gran número d' esqueletons s' agrupan entorn del
orador.

Aquest continua:

«Senyors difunts: m' hi cregué obligat á venir á par-
ticiparlos que la major part de vostés tenen dret elec-
toral.»

Las bocas dels difunts se posan á riure, com si di-
guessem: — «Vés are que 'ns esplica aquest ximple!
¡Com si no ho sabesseim!»

«Si, continua l' orador, la major part de vostés po-
den exercir aquest dret preciós, lo primer de tots los
drets del ciutadà, y jo vinch á conjurarlos porque
obrin en conciencia.»

Los esqueletons se passan los dits pel costellam com
si toquessem la guitarra. Al orador, al sentir aquest re-
quetetxech d' ossets se l' hi erissen los cabells, y ex-
clama en un rapt d' emoció:

«Qui, vosaltres, que son los nostres pares, los nos-
tres oncles, los nostres germans, los nostres parents,
los nostres amichs; vosaltres que si no teniu are, havéu
tingut los mateixos interessos, las mateixas afeccions
que nosaltres, en aquest moment voléu abandonar-
nos? ¡Oh! ¡No teniu cor!»

Rialla general d' esqueletons, gran espatech de dents:
tots s' ajupan y mütuament s' examinan mirantse á
través de las costellases de la banda esquerra. Efectiva-
ment, l' orador té rahó: no tenen cor.

Un enterrat del dia avants qu' encara conserva la
llengua, s' imposa á tot aquell espetech d' ossos, excata-
mant:

—Pido la palabra.

L' orador.

—Ay gracias á Déu... Parli... Expliqui's los homes
enrahanant s' entenen.

—Això precisament es lo que volia dir. Vosté ha vin-
git aquí, ha comensat un discurs y no ha dit més que
quatre vulgaritats. Concreti 'l seu pensament, digni que
vol y veuré si podém servirlo.

—Qué vull! Que ja que tenen vot, votin tots contra
l' gobern, vel-hi aquí.

—¡Impossible! respon lo mort.

—Cóm?

—Impossible. Aquí al cementiri tots som ministe-
rials.

—Ministerials de 'n Sagasta?

—De tots los goberns.

—Al mènos, se pot saber per què?

—No hi ha inconvenient; perque com que som
morts, naturalment, hem de ser partidaris de la pau
y de la tranquilitat.

Y vels'hí aquí perque en las próximas eleccions de
diputats provincials, tots los difunts que figuren en las
llistes, votarán los candidats que 'ls designi 'l Sr. Rius
y Taulet.

Los pares de una nena de sis anys, viva com l' arg-
ent viu y enrahanadora com una cotorra, han con-
vidat á dinar á un senyor qu' es geperut, y tementse
que la sèva filla descariili, l' hi diuen:

—Sobre tot, filla mèva, al senyor que ha de venir
no l' hi digas geperut.

La xicoteta promet que no l' hi dirá, y en efecte
durant tot lo dinar no pronuncia una paraula. Unica-
ment després de las postres, se 'n vén del puesto y
acostantse al convidat y passantli la mà per l' esquena
murmurant ab tò carinyés:

—No ho es lo senyor de geperut, no, i veritat mamá
que no ho es?

En una taberna:

—Miréu taberner, deya un mano, que a mi ningú
me la pega.

—Qué voléu dir?

—Que aquest vi està batejat.

—Batejat?

—Si, que hi ha ayuga.

—Impossible

—Qué dich que hi ha ayuga, y si voléu ho farém
mirar á cala Ciutat.

—Calléu, home, si: á n' aquest vi n' hi ha d' haver à la fosa. Van durme 'l à la taberna sense paraygu, un dia que plovia molt.
—Es que per això! Ja 'us hi dit que á mi ningú me la pegava.

Dialech recullit en una taula de café:
—Pero home, té cinquanta anys y es ja viudo de tres donas?
—Si, senyor.
—Vamos, siga franch, vosté haurà fet alguna cosa per enviudar tantes vegadas.
—No, ca: es que hi tingut sort: res mès.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—Re-for-mas.
2. MUDANSA.—Banya-Canya-Danya-Ganya-Manya-Tanya.
3. LOGOGRIFO NUMERICH.—Salomé.
4. GEROGLIFICH.—Qui assegura dura.

XARADAS.

I.
Conech una nena
que té prim lo cos;
pero té una pena,

que vá molt *hu-dos*.
A més té bon *prima*
y es bona minyona
jo crech que m' estima
com tinch *tres-segona*.
Porta *dos-tercera*
v'á més mantellina
y una tot pitera:
japa, noy, barrina!

NOY DE LA BUTSEL-LA.

II.
Segons tinch entés
lo meu padri Ambrós
de menjar *hu-dos*
no se 'n tréu la *tres*.
Y are está tant mal
que no fa riallas,
ni conta rondallás
ni tampoch *total*.

E. S. (A) NOY MACO.

MUDANSA.

Ab *a*,
en la mar se trobará.
Ab *e*,
en las montanyas, també.
Ab *i*,
los pins ne soLEN tení.
Y ab *o*,
are 'n menjaría jo.

DOS QUE NO 'N SABEN MES.

CONVERSA.

—Ola, noy, ¿qué no ho sabs?
—¿Qué?
—Que 'm vaig separá de la dóna.
—¿Cóm se diu?
—Ja t' ho he dit.

A. DE P. R. P.

Tot la cara de 'n Matèu
que la tot mala té 's véu;

y no obstant diu que s' afana
per ser tot de la Aduana.

CINTADÍ PACO.

TRENCA-CLOSCAS.

¡Dida! El sou.

Formar ab aquestas lletras lo títol de una comèdia catalana.

SIR BYRON.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1	2	3	4	5	6.
1	5	4	5	3.	—Ne trobarás pels camins.
1	2	4	5.		—Lo que 's véu per las casas.
4	5	1.			—Un fruit.
1	5.				—Un peix.
					—Un aliment.
					—Una consonant.

METE Y SAGA.

A

C.

1880-1881

CO

TT

AV

R

DA

E. S. (A) NOY MACO.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatre, 21 y 22.

¡Finis coronat opus!